

מסורת הש"ס

סוכה פרק ראשון סוכה

עין משפט
גזר מצוה

(ב) אהלם פי' מ"ז [גדה
א.ו.] (ז) ו'ל' דתקון.
(א) כלה ל: שנת כב. מה.
[מספחה פי' א' ה'ד].
(ד) ופי' מילתא לא ענינא
שכן כיומן עס זמניה.
ערוך. (א) וע"כ ש"ך דף
ט. (א) [מספחה פי' רש"י].

הגהות הב"ח

(ב) פי' ד"ה הכי דמי
ד"ה שפיתין ד"ה מחמתה
כשרה ד"ה:

מוסף רש"י

טפח על טפח ברוב
טפח. אבל קטן טפח
טפח חודך וטפח רוח
ורוח חלל טפח. מביא
את הטומאה. אם היה
מן התה נלד זה וכל
נלד זה הוה טפח על
מחמת אהל התה [גדה ו.ב.].
והוציץ בפני הטומאה.
אם עומדה חתמי וכל
דבר נבני הכלי טהור. ולפי
קטע על רוס טפח דאי הוה
חלל דומי טפח מחמת
הוא טומאה רלויה ונגדו
למעלה עד לרקיע ומה
מחמתו הטבור והעיס
[חולין קפ.ו.] ולפי' אפי'
טומאה נמי לא מיתי
דלא אהל הוא. (גדה
טפח. סיככה כהלכתה.
לפי' ונבנה מה.
וע"כ טהור. יפה וביצה
ו. בקומתו. שפלה
מיריעתו של נפתח שקרון
אוניוין. ונבנה כ.ב.
ובסדרין המצויירין
לנפש על טפח וביצה
ו. אפרסקין. מירסקין
לפי' ונבנה מה.

רבינו הגנאל

כיון ששטני העליונה
כשרה והתחתונה פסולה.
אמר ר' זכנה יאה בין
סוכה לסוכה. כמה יאה
חלל בין סוכן לסוכן
והיה התחתונה פסולה.
אמר ר' הונא טפח.
שכן מצונו באהלי טומאה
טפח. רב חסדא אמר
ד' טפחים. שלא מצונו
מקום פחות מ' טפחים.
ושמואל אמר עשרה
טפחים. כהכשרה. כלומר
אין התחתונה פסולה עד
שיהיה בעליונה הכשר
סוכה. ודייקין מדברי ר'
יהודה דמי בעליונה התחתונה
דירין בעליונה התחתונה
כשרה. ואוקימנא בשאינה
ראויה לדירה. מכלל
דתנא קמא סבר אפי'ם
שאין העליונה ראויה
לדירה כשרה. קשיא
לרובא. ושינוי אין
[ראויה] לדירה מוחלטת.
אבל ראויה לדירה על

אמר ר' הונא שפח. אפי'ג דלקמן פרק הישן (דף כג.): אמרינן
כזונו רמי הכא לא ש"ך:
שלא מצונו מקום פחות מ'. היינו לענין רשות היחיד וזמנות
כדפירש בקינותם ולענין גובה נמי אשכחן גריש חלון
(ערוינין דף עו.) לימשע כפתח:
פירש עליה סדין בפני החמה.
כמו כשזנות הגאונים
הא דקמי פירש עליה סדין מפני
החמה או מחמתה מפני הגשר פסולה
היכלה מחמתה מרובה מלמטה בלא
סדין אבל אם יש ללמטה מרובה
מחמתה כשרה ואין הסדין פסולה
והיינו כמו שפירשתי לעיל דלא
מלטרף סכך פסול נהדי סכך כשר
כיון דכלל פסול ללמטה מרובה
וכענין זה מפרש"ת מפני החמה
שמינש"ת את הסכך וממוך ק"ה
נעשה מחמתה מרובה וכן מחמתה
מפני הגשר ואם היו עלין טשרין היה
ממנו מרובה והסדין מונעו מליפול
וכיון שהסדין גורם שעל ידו ללמו
ממנו מחמתה פסול אבל לפירוש
הקונטרס קשה דלמה יפסק מפני
שמנין על האדם מפני החמה ומן
הקיסמין מאי שגא מלגלגותה ועוד
מלינו לקמן פרק הישן (דף כג.): כ'
יומן כרבי יאלעי כשהגיעה מפנה
למרגלותיו עמד ופרס עליו סדין:
עד

היכי דמי כגון שהתחתונה צלתה מרובה
מחמתה ועליונה חמתה מרובה מצלתה
וקיימי תרוייהו בתוך עשרים ופעמים
שהעליונה כשרה ותחתונה פסולה ה"ד כגון
דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן וקיימא
עליונה בתוך עשרים פשיטא תחתונה כשרה
ועליונה פסולה איצטריבא ליה מ"ד ניגור
דילמא מצטרף סכך פסול בהדי סכך כשר
קמ"ל כמה יאה בין סוכה לסוכה ותהא
תחתונה פסולה אמר רב הונא טפח שכן
מצונו באהלי טומאה טפח (ד'תניא) *טפח
על טפח ברוב טפח כביא את הטומאה
והוציץ בפני הטומאה אבל פחות מרוב
טפח לא מביא ולא הוציץ ורב חסדא ורבה
בר רב הונא אמרי ארבעה שלא מצונו מקום
[חשוב] פחות מארבעה ושמאל אמר
בעשרה מאי טעמא דשמאל כהכשרה כך
פסולה מה הכשרה בעשרה אף פסולה
בעשרה תנן רבי יהודה אומר אם אין דירורין
בעליונה התחתונה כשרה מאי אין דירורין
אלימא דירורין ממש אמו דירורין קא גרמי
אלא לאו מאי אין דירורין כל שאינה ראויה
לדירה והיכי דמי דלא גבוה עשרה מכלל דתנא קמא סבר אפי' פ שאינה
ראויה לדירה פסולה כי אחא רב דימי אמר אמרי במערבא יאם אין התחתונה
יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה התחתונה כשרה מכלל דתנא קמא
סבר אפי' שאינה ראויה לקבל פסולה איכא בנייהו דכיליה לקבל על
די הרחק: ברתנ' פירש עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הגשר
או שפירש ע"ג הקינוף פסולה אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה:
ג' אמר רב חסדא הלא שנו אלא מפני הגשר אבל לנאותה כשרה פשיטא
מפני הגשר תנן מ"ד הוא הרין דאפילו לנאותה והאי דקתני מפני הגשר
אורחא דמילתא קתני קמ"ל לימא מסייע ליה ל'סיככה כהלכתה ועיטרה
בקרמין ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוזין שקדים אפרסקין ורמונים פ'פריכלי
ענבים ועמרות של שבולין יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן
עד

היכי דמי כגון שהתחתונה צלתה מרובה
מחמתה ועליונה חמתה מרובה מצלתה
וקיימי תרוייהו בתוך עשרים ופעמים
שהעליונה כשרה ותחתונה פסולה ה"ד כגון
דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן וקיימא
עליונה בתוך עשרים פשיטא תחתונה כשרה
ועליונה פסולה איצטריבא ליה מ"ד ניגור
דילמא מצטרף סכך פסול בהדי סכך כשר
קמ"ל כמה יאה בין סוכה לסוכה ותהא
תחתונה פסולה אמר רב הונא טפח שכן
מצונו באהלי טומאה טפח (ד'תניא) *טפח
על טפח ברוב טפח כביא את הטומאה
והוציץ בפני הטומאה אבל פחות מרוב
טפח לא מביא ולא הוציץ ורב חסדא ורבה
בר רב הונא אמרי ארבעה שלא מצונו מקום
[חשוב] פחות מארבעה ושמאל אמר
בעשרה מאי טעמא דשמאל כהכשרה כך
פסולה מה הכשרה בעשרה אף פסולה
בעשרה תנן רבי יהודה אומר אם אין דירורין
בעליונה התחתונה כשרה מאי אין דירורין
אלימא דירורין ממש אמו דירורין קא גרמי
אלא לאו מאי אין דירורין כל שאינה ראויה
לדירה והיכי דמי דלא גבוה עשרה מכלל דתנא קמא סבר אפי' פ שאינה
ראויה לדירה פסולה כי אחא רב דימי אמר אמרי במערבא יאם אין התחתונה
יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה התחתונה כשרה מכלל דתנא קמא
סבר אפי' שאינה ראויה לקבל פסולה איכא בנייהו דכיליה לקבל על
די הרחק: ברתנ' פירש עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הגשר
או שפירש ע"ג הקינוף פסולה אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה:
ג' אמר רב חסדא הלא שנו אלא מפני הגשר אבל לנאותה כשרה פשיטא
מפני הגשר תנן מ"ד הוא הרין דאפילו לנאותה והאי דקתני מפני הגשר
אורחא דמילתא קתני קמ"ל לימא מסייע ליה ל'סיככה כהלכתה ועיטרה
בקרמין ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוזין שקדים אפרסקין ורמונים פ'פריכלי
ענבים ועמרות של שבולין יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן
עד

היכי דמי כגון שהתחתונה צלתה מרובה
מחמתה ועליונה חמתה מרובה מצלתה
וקיימי תרוייהו בתוך עשרים ופעמים
שהעליונה כשרה ותחתונה פסולה ה"ד כגון
דתרוייהו צלתן מרובה מחמתן וקיימא
עליונה בתוך עשרים פשיטא תחתונה כשרה
ועליונה פסולה איצטריבא ליה מ"ד ניגור
דילמא מצטרף סכך פסול בהדי סכך כשר
קמ"ל כמה יאה בין סוכה לסוכה ותהא
תחתונה פסולה אמר רב הונא טפח שכן
מצונו באהלי טומאה טפח (ד'תניא) *טפח
על טפח ברוב טפח כביא את הטומאה
והוציץ בפני הטומאה אבל פחות מרוב
טפח לא מביא ולא הוציץ ורב חסדא ורבה
בר רב הונא אמרי ארבעה שלא מצונו מקום
[חשוב] פחות מארבעה ושמאל אמר
בעשרה מאי טעמא דשמאל כהכשרה כך
פסולה מה הכשרה בעשרה אף פסולה
בעשרה תנן רבי יהודה אומר אם אין דירורין
בעליונה התחתונה כשרה מאי אין דירורין
אלימא דירורין ממש אמו דירורין קא גרמי
אלא לאו מאי אין דירורין כל שאינה ראויה
לדירה והיכי דמי דלא גבוה עשרה מכלל דתנא קמא סבר אפי' פ שאינה
ראויה לדירה פסולה כי אחא רב דימי אמר אמרי במערבא יאם אין התחתונה
יכולה לקבל כרים וכסתות של עליונה התחתונה כשרה מכלל דתנא קמא
סבר אפי' שאינה ראויה לקבל פסולה איכא בנייהו דכיליה לקבל על
די הרחק: ברתנ' פירש עליה סדין מפני החמה או תחתיה מפני הגשר
או שפירש ע"ג הקינוף פסולה אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה:
ג' אמר רב חסדא הלא שנו אלא מפני הגשר אבל לנאותה כשרה פשיטא
מפני הגשר תנן מ"ד הוא הרין דאפילו לנאותה והאי דקתני מפני הגשר
אורחא דמילתא קתני קמ"ל לימא מסייע ליה ל'סיככה כהלכתה ועיטרה
בקרמין ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוזין שקדים אפרסקין ורמונים פ'פריכלי
ענבים ועמרות של שבולין יינות שמנים וסלתות אסור להסתפק מהן
עד

אמ"א מ"י מ"ז מהלכי
טימלת מה הלכה א'
כב ב ג מ"י מ"י מ"י מ"י
סוכה הלכה כב סמ
ענין מה טיפ"ע א"ח ס'
מחל ספיף א'
כב ד ה מ"י שם הלכה ח
סמ שם טיפ"ע א"ח ס'
פי' מרוב טפח עי ופסון
מחל ספיף ד'
כד ו מ"י פ"ו מהלכות
סוכה הלכה טו סמ
שם טיפ"ע א"ח סמן
מחל ספיף כ':

לעיו רש"י

אוביי"ן (אוביי"ן).
ב"ים קוסטוס
ברומאקא זבעניו.
גליטשי"ש
(גליטשי"ש). קיטשוס
דקוטוס כולטיס.

רבינו הגנאל

די הרחק. [די טפחים
דירה ע"י הרחק] היא.
וכן אהא דאמרי במערבא
כל שאין [העליונה]
[התחתונה] יכולה לקבל
כרים וכסתות של עליונה.
כילי שניאו הא והכא
חזא. האם לדירה והכא
לקבל. על ידי הרחק.
פ'ספא פ'ס עליו סדין
מפני החמה או תחתיה
מפני הגשר. דלא יתון
טרופי ורובה נתיין על
הטפחים כעירוב דאטל.
או שפירש סדין על גבי
הקינוף. ש"ך ד קינות
כ"י קצות המטה פסולה.
אבל פורס הוא על
נקליטי המטה. ש"ך ש"ס
באמצע המטה. ונרמין
בירושלמי רב כ"י ב"ב
ר' יוחנן שכן הוא ע"כ
חלל באצילי ידו. כלומר
אם הוא מוסבה סדין
וימערמי שתי זרועותיו.
ושתי ידיו עומדות על
גופו והסדין עליו. נמצא
והענין בולט ועליו
סדין נקליטי המטה
והסדין עליו. לסיפק על
גבי נקליטי כשרה כי
כדועותיו תן חסובין.
פירש גאון קינות ד'
מפריץ עומדין במטה.
ועליון מלמעלה ד'
עמודים ברוחב ופוחין
עליון סדין. ונרמין
בבבל טראמא. נקליטי.
שני עמודין עומדין.
עשירין כפתח העשיר
כפתח המטה שהיא
מסורה. מפני צדין.
אמר רב חסדא זה ששנינו
פסולה דווקא מפני הגשר
אבל לנאותה כשרה.
ואחין לסיימי מהא התיבא.
סיככה כהלכתה ועיטרה
בקרמין ובסדינין המצויירין
ותלה בה אגוזים אפרסקין
כ"י. אסור להסתפק מהן